

CAMÍ D'ÀLIGUES O LA RUTA DELS COLLS

PELS CIMS MÉS ALTS DE LA COMARCA DEL PLA DE L'ESTANY

Mai tan ben expressat. Avui caminarem pels cims i les carenes més altes de la comarca del Pla de l'Estany, i ho farem entre els termes de Falgons i Granollers de Rocacorba.

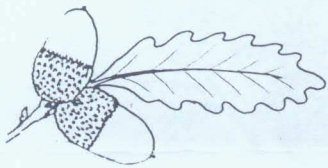
Un cop deixats els vehicles a l'inici del camí a **Can Baldirot** i a la **casa de Corral**, comencem a caminar i passem a tocar l'arreglada **masia de Peracollet**.

Collferrer, com el seu nom indica, és el primer coll de la jornada. Collada ampla, que comunica Sant Miquel de Campmajor amb el veïnat de Ruïlles de Mieres i amb Granollers de Rocacorba, passant pel **collet de Trentinyà** o bé pel **collet de Bastarra**.

Des d'ací podem veure la major part de l'itinerari que farem avui i la diversitat de colors que presenten els boscos per la varietat d'espècies d'arbres que hi viuen.

Anem direcció cap al **collet de Bastarra**. Primer per una pista ampla, que de planer ens conduirà a l'inici de la pujada a tocar el **rec de Bastarra**, i després pujarem per un bonic camí, endinsats ja al **Clot de Bastarra**.

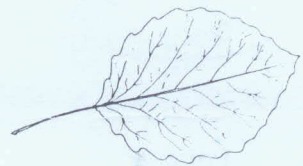
Corriols com aquest, no ens en queden gaires a la nostra comarca. Ens enfilem per diverses giragonses, trepitjant una catifa de fulles. Roure, auró, faig, trèmol. Si fóssim a l'inici de la tardor, caminariem per un riu daurat de fulles de trèmol, espècie dominant en alguns trams del camí.

Roure

Auró negre

Trèmol

Abans d'arribar al collet, passem per la **casa de Bastarra**. Situada en un indret molt ombrívol, a l'hivern no deuriem veure gaire el sol; contrasta la sòlida construcció amb la senzillesa de la casa. Tres germans, dos homes i una dona en foren els últims estadants. La germana, un cop casada, ja no hi va tornar mai més. En Pere, en "Paupadones" (palpadones), tenia el costum, a l'estiu quan la calor fa obrir les finestres, d'entrar a les nits a les cases, ficar-se al llit del matrimoni i tocar la dona. L'havien enxampat diverses vegades i l'havien deixat lligat a una mòlta de paller durant alguns dies.

A l'Esteve, l'altre germà i darrer estadant, l'abril del 1969, en Quim dels Trulls el va trobar mort al costat de la font, prop de la casa.

El collet de Bastarra és una important cruïlla de camins: podem anar a Granollers de Rocacorba, a Finestres pel camí del Freixe i cap a Sant Esteve del Llémena. Hi passava l'important **Camí Mercader**, que comunicava Banyoles amb Amer.

Un terme amb els símbols de Granollers, Falgons i Mieres ens indica els límits de les tres parròquies.

Al mig del collet i al costat del terme, hi podem entreveure les runes de la humil **casa del Collet**. Era una senzilla casa amb només dues estades o habitacions on s'encarregaven, bàsicament, de controlar que no es barregés el bestiar dels diversos propietaris, així es procurava que no hi haguessin litigis per les pastures.

Un xic més avall de la casa hi ha els **Mulladius del Collet de Bastarra**. Els seus escórrecs serien l'origen del **rec del Clot dels Mulladius**, on hi naixia la **font dels Mulladius del Collet de Bastarra**.

Deixem el collet i, per un bonic camí de carena, pugem al **cim del Llebrera**, ara ja en un clar domini de l'alzinar i del bruc. Dalt del cim, hi havia una creu per recordar que els llops hi van matar una pastora.

Baixem fins el **collet de Trentinyà**. Ens decantem per la vessant de Falgons i anem remuntant cap el **Montner**. Comencem a trobar pedra volcànica. Poc abans d'arribar al cim, ens trabucarem cap el costat de Granollers per anar a veure el cràter del **volcà del Montner**.

Quasi bé tots els volcans d'aquesta zona són de tipus estrombolià, que es caracteritzen per tenir un petit con per on vessava la lava de forma poc violenta i de manera no rítmica.

Conegut com el **pla de Montner**, era conreat perquè la terra volcànica era bona per a l'agricultura. Pels voltants també es treballaven altres terres volcàniques com les **Melqueres, Plantaixó i Puigsoliu**.

Com que dalt del Montner és molt tapat per la vegetació, de baixada cap a **Portelles**, anirem a trobar uns penyals, des d'on gaudirem d'una bona vista sobre les valls de Mieres i de Campmajor.

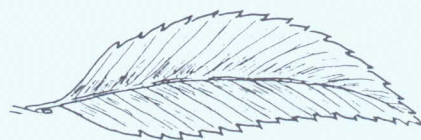
Farem una forta baixada i després, de planer, arribarem al **collet de Portelles**. Important nus de comunicacions anys enrere, però ara només transitat per excursionistes, boletaires i caçadors.

Pomera

Arç blanc

Castanyer

Anem pel caire cap a **Golany**, per un antic corriol, destrossat actualment per les pistes de desforestar. Una forta pujada ens durà al magnífic mirador de la **Roca Plana de Golany** (segons Joan Coromines, el mot Golany o Gulany vol dir "lloc d'àligues").

El Far, Aiats, Cabrera, Puigsacalm, Puigmal, Sant Amanç, Taga, Serra Cavallera, Bastiments, Costabona, Canigó, Comanegra, Bassegoda... i als nostres peus la vall de Campmajor, Mieres, Sant Patllari, i un xic més enllà Finestres, Sant Julià del Mont, el Sagrat Cor...

És una vista d'àliga, i el cert és que les àligues han tornat a Golany. Sota la roca hi crien el falcó Pelegrí i el falcó Mostatxut i en aquesta última primavera s'hi ha vist diverses vegades l'àguila calçada.

Farem una petita i darrera pujada fins assolir el cim, on trobem un altre mirador més encarat cap a **Sant Nicolau**, el **Puig Bataller** i **Rocamirall**.

Baixarem cap al cinquè coll de la jornada, el **coll Sapos**. Abans un bonic paratge però ara també destrossat per les tallades de bosc i l'obertura de pistes.

D'ací surt un camí que baixa cap a Granollers de Rocacorba, se l'anomena el **camí dels Morts**. Quan la parròquia de Rocacorba i la de Granollers estaven juntes, baixaven a enterrar els morts de les cases de **Rigau**, **Can Vives** i **Can Mitjà** al cementiri de Granollers. Les runes de **Rigau** es troben a uns dos minuts del coll, direcció Granollers.

Deixem **Espinassors** a la nostra dreta (el puig que s'aixeca altiu després del coll) i baixem direcció a les cases de **Can Vives** i de **Can Mitjà**, però abans de creuar la **riera de Rocacorba**, remuntem per un corriol resseguint la riera.

El paratge és d'una gran bellesa. Ens trobem en un dels pocs boscos de fageda de la comarca que les màquines i les motoserres encara no han espatllat. El color marró del terra ple de fulles seques amb el verd de les falgueres i dels grèvols, la nuesa dels faigs, lliures de sotabosc, fan un contrast difícil de trobar al Pla de l'Estany.

Quan deixem aquest paratge i retrobem una pista de desemboscar, passarem davant de la **font de Rigau**, que normalment manté aigua al viver, on viuen les salamandres.

Finalitzem la suau pujada en un altre coll: la **Pedra del Tres Senyors**, que també era una important cruïlla de camins.

La **Pedra dels Tres Senyors** marcava el límit dels senyors dels castells de Falgons, Granollers de Rocacorba i de Rocacorba. A la pedra hi ha gravats els noms de Falgons, Biert i Granollers. Malauradament, fins i tot a la muntanya, els brètols de torn han deixat la seva petja hi han embrutat la terme amb pintura.

Baixem a trobar el **Camí Mercader**, sense acabar d'arribar a l'**ermita de Sant Nicolau** (pronunciat **Micolau**, per la gent nascuda a la zona).

Després anirem de pla direcció altre cop cap al **collet de Portelles**.

Passem a tocar la **font de Bura o de Bugra**. Una de les poques fonts de la comarca que en períodes de sequera ragen tot l'any.

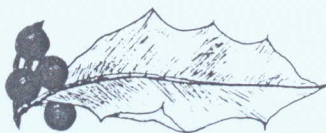
Caminem per fageda i resseguim el peu del **cingle de Golany**.

Pocs metres abans del collet, ens desviem pel corriol que davalla a la nostra dreta i ens endinsem a la **bagu de Golany**, un dels paratges més bonics d'aquesta caminada.

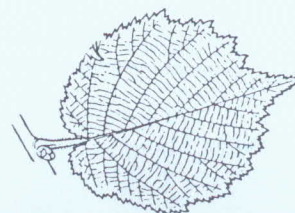
És un indret ombrívol, humit, feréstec. Amb arbres caiguts, tombats per les ventades o el pes de la neu, plens de molses i de didortes que penjen al mig del camí i de falgueres per tot arreu. Sembla que hem entrat en un dels boscos de la literatura de J. R. R. Tolkien.

Faig

Grèvol

Avellaner

El corriol ben fressat, estret i discret, ens durà per aquest espai fins al **collet de les Mentides**. Petit colletó a cavall d'un estrep que baixa del **Montner**.

Cruïlla de camins: a l'esquerra un curt corriol enllaça amb una pista de desforestar que ens duria cap el camí a la **casa de Bastarra**, si seguïssim recte pel llom de l'estrep també arribaríem a una pista de terra que ens conduiria a **Collferrer**. Nosaltres ens decantem a la dreta, per una petita traça al terra, cap al **rec de Corral**. Aquest camí estava completament aperduat.

Travessem una zona de vegetació de més de solell, alzinar amb els inseparables arítjols, fins arribar al **rec de la Font de l'Arc**, on predomina la vegetació de la baga. Passarem per un petit llom, també un xic embardissat, fins arribar a la **font de Torrevilona**, força malmesa per una esllavissada, on tornem a trobar fageda.

En el recorregut d'avui hem anat alternant diversos tipus de boscos: faig, trèmol i altres espècies d'arbres d'espais més humits a les bagues o cloterades amb alzinar, bruc o cirerer d'arboç, plantes de fulla persistent tot l'any als caires o vessants més assolellades.

Per bon camí i per un bonic paratge ple d'avellaners passem per sota de la **font de l'Arc** i per la **font Nova** fins arribar a la interessant **font de Corral**, que raja abundantment durant tot l'any, ja en el camí de **Corral** a Falgons. Estem en un indret ric en fonts. A part de les esmentades pels voltants hi ha la **font del Mig**, del **Clot**, de **Peramolar** i de **Saiols**.

Travessem el **quintà de Corral** i després el **rec de Can Cargol**, que sempre sol dur aigua. Passem sota la **font de l'Abocador** i per davant de **Can Baldirot**. Antigament hi havia tres cases: **Can Baldirot, Cal Gravat i Can Viola**.

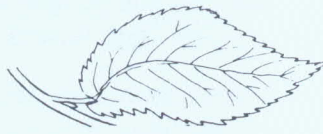
Poc abans d'arribar als vehicles, podem veure, a frec del marge de baix, el bassi de la **font de Can Baldirot**.

De camins i paratges n'hi ha molts per la nostra comarca, però els que hem trobat per on hem caminat avui són dels més remarcables. Pels corriols, per la diversitat i singularitat de la vegetació, per les panoràmiques i per la tranquil·litat.

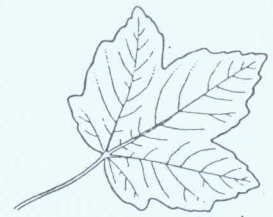
Ara que coneixeu els camins, us recomanem que torneu un altre dia, amb calma, amb quietud, que us assegueu a la roca de Golany i deixeu passar les hores; veure volar les àligues, com puja el fum de la xemeneia d'alguna casa, com canvien els colors del cel, escoltar la bellugadissa d'una merla dins de l'alzinar, escoltar el cant del picasoques blau...

Auró blanc

Om

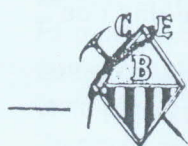

Blada

1 de desembre del 2002

Excursió organitzada conjuntament pel Centre Excursionista d'Olot i pel Centre Excursionista de Banyoles

Dibuixos Trèmol, Faig, Roure, Grèvol, Castanyer, Om, Auró blanc: Dolors Pinatella

CENTRE EXCURSIONISTA DE BANYOLES

Apartat 124 - Carrer del Puig, 6 - Telèfon 57 0116 17820 BANYOLES